

หลักสูตร พน.๐๐๒ การดับเพลิงและป้องกันความเสียหายทางเรือ

(Damage Control and Maritime Fire Fighting Course)

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย

กองการฝึก กองเรือยุทธการ

พ.ศ.๒๕๕๒

คำนำ

หลักสูตรการดับเพลิงและป้องกันความเสียหายทางเรือ(Damage Control and Maritime Fire Fighting Course) ฉบับนี้จัดทำขึ้นเนื่องจาก กพร. เล็งเห็นว่า หน่วยงานหรือสถานประกอบการที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการเดินเรือ การใช้พาหนะทางน้ำ หรือในบางหน่วยงานมีหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือ เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นภายในเรือไม่ว่าจะเป็นไฟไหม้ หรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ซึ่งหากเมื่อเกิดขึ้นแล้ว ไม่มีแนวทางวิธีการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ถูกต้องอาจทำให้เกิดความเสียหายขึ้นทั้งชีวิตและทรัพย์สิน จึงได้จัดทำหลักสูตรการดับเพลิงและป้องกันความเสียหายทางเรือ (Damage Control and Maritime Fire Fighting Course) ขึ้น เพื่อให้การสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ ที่ขอรับการสนับสนุน

กพร.เป็นหน่วยงานหนึ่งของ กร. และ ทร. ที่มีขีดความสามารถในการให้การสนับสนุนการฝึกอบรมด้านการดับเพลิงและป้องกันความเสียหายทางเรือให้กับหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชนได้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชน ที่เข้ารับการฝึกอบรมแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ต่อ ทร. โดยตรงในด้านการประชาสัมพันธ์หน่วยด้วย

เมื่อได้เปิดการฝึกอบรมตามหลักสูตรฉบับนี้แล้ว หากพบว่ายังมีข้อบกพร่องด้วยประการใด กพร.จะได้ปรับปรุงให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ขึ้นในโอกาสต่อไป

กองการฝึก กองเรือยุทธการ

สิงหาคม ๒๕๕๒

หลักสูตร พน.๐๐๒ หลักสูตรการดับเพลิงและป้องกันความเสียหายทางเรือ

(Damage Control and Maritime Fire Fighting Course)

กองการฝึก กองเรือยุทธการ

พ.ศ.๒๕๕๒

๑. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

เพื่อฝึกอบรมหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชน ให้มีความรู้เกี่ยวกับ

๑.๑ การป้องกันและแก้ไขความเสียหายที่เกิดขึ้นภายในเรือ

๑.๒ เครื่องมือ อุปกรณ์ ระบบในการป้องกันและแก้ไขความเสียหายที่เกิดขึ้นภายในเรือ

๑.๓ ลักษณะและวิธีการดับไฟภายในเรือ การอุดปะ-ค้ำจุน การปฐมพยาบาลขั้นต้น การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ การสละเรือใหญ่และการดำรงชีพในทะเล ซึ่งในหลักสูตรมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

๑.๔ การนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

เป็นบุคคลภายนอก ทร. (บุคลากรป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานทั่วไป เทศบาล และ อบต.)

๓. ระยะเวลาในการฝึกอบรม ๒ วัน

๔. การดำเนินการฝึกอบรม

๔.๑ กำหนดเวลาฝึกหัดศึกษาประจำวัน ดังนี้

๐๕๓๐ - ๐๗๓๐ กิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอบรม

๐๘๓๐ - ๑๒๐๐ ศึกษาในห้องเรียนและฝึกปฏิบัติ

๑๓๐๐ - ๑๗๓๐ ศึกษาในห้องเรียนและฝึกปฏิบัติ

๔.๒ การศึกษาในห้องเรียนและการฝึกปฏิบัติ รวมใช้เวลาประมาณ ๒๔ ชั่วโมง

๔.๓ กำหนดการเปิดและปิดการอบรมเป็นไปตามที่ กร.อนุมัติเป็นราชกรณีที่มีหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชน เสนอขออนุญาตเข้ารับการฝึกอบรมที่ กฝร.

๕. คะแนนประจำตัวนักเรียน

ปฏิบัติตามระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ.๒๕๓๐ ตอนที่ ๓ และระเบียบกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ว่าด้วยคะแนนประจำตัวนักเรียนทหาร ๒๕๓๐

๖. คะแนนประจำตัวนักเรียน

ปฏิบัติตามระเบียบ ทร. ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ.๒๕๓๐ หมวด ๓ และระเบียบ ยศ.ทร. ว่าด้วยคะแนนประจำตัวนักเรียนทหาร พ.ศ.๒๕๓๐

๗. การวัดและประเมินผลการศึกษา

ปฏิบัติตามระเบียบ ทร. ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ.๒๕๓๐ หมวด ๒ และระเบียบ ยศ.ทร. ว่าด้วยการดำเนินการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งมิได้จัดการศึกษาเป็นภาค พ.ศ.๒๕๔๘ และพร้อมกับฉบับแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๑ สำหรับวิชาที่ไม่กำหนดหน่วยกิต ให้ กฝร. ประเมินผลตามความเหมาะสม

๘. เกณฑ์ตัดสินผลการสอบความรู้

ปฏิบัติตามระเบียบ ทร. ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ.๒๕๓๐ หมวด ๒ และระเบียบ ยศ.ทร. ว่าด้วยการ
ดำเนินการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งมิได้จัดการศึกษาเป็นภาค พ.ศ.๒๕๔๘ และพร้อมกับฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๑

๘. กำหนดวิชาในหลักสูตร

๘.๑ การกำหนดหน่วยกิต กำหนดชั่วโมงบรรยายประมาณ ๑๖ ชั่วโมงเป็น ๑ หน่วยกิต และกำหนด
ชั่วโมงการปฏิบัติประมาณ ๓๒ ชั่วโมง เป็น ๑ หน่วยกิต โดยไม่นับชั่วโมงที่สอบคิดเป็นหน่วยกิต และให้
เทียบเศษของชั่วโมงที่เกินหรือไม่ถึง ๑ หน่วยกิต ดังนี้

๘.๑.๑ การเรียนภาคทฤษฎี ๔ - ๑๑ ชั่วโมง เป็น ๐.๕ หน่วยกิต

๘.๑.๒ การเรียนภาคปฏิบัติ ๘ - ๒๓ ชั่วโมง เป็น ๐.๕ หน่วยกิต

๘.๑.๓ การฝึกภาคสนาม ๑๖ - ๔๓ ชั่วโมง เป็น ๐.๕ หน่วยกิต

๘.๒ การกำหนดวิชาในหลักสูตร ทุกวิชาในหลักสูตรเป็นวิชาหลักมีรายชื่อวิชาจำนวนชั่วโมงและหน่วยกิตดังนี้
การกำหนดวิชาในหลักสูตร ประกอบด้วย ๔ วิชาหลัก และมีชั่วโมงการเรียนการสอน ดังนี้

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง			หมายเหตุ
	อบรม	ฝึก	รวม	
๑. การป้องกันความเสียหาย	๔	๒	๖	- วัตถุประสงค์รายวิชาและ ประเมินผลโดยรวม - ตัดสินผล ผ่านหรือ ไม่ผ่านการอบรม
๒. การป้องกันและดับเพลิง	๒	๔	๖	
๒. การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	๓	๓	๖	
๔. การสละเรือใหญ่และการดำรงชีพในทะเล	๒	๔	๖	
รวม	๑๑	๑๓	๒๔	

๘. ขอบเขตการฝึกอบรมตามรายวิชา มีรายละเอียดดังนี้

- ๘.๑ วิชา การป้องกันความเสียหาย ผนวก ก
๘.๒ วิชา การป้องกันและดับเพลิง ผนวก ข
๘.๓ วิชา การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ผนวก ค
๘.๔ วิชา การสละเรือใหญ่และการดำรงชีพในทะเล ผนวก ง

๑๐. การกำหนดหมายเลขกำกับ

๑๐.๑ หมายเลข พน.๐๐๒ เป็นหมายเลขหลักสูตร (พน. คือ หลักสูตรพิเศษสำหรับบุคคลนอก ทร.)

๑๐.๒ หมายเลขกำกับวิชา กำหนดไว้ในผนวกของวิชานั้น ๆ

๑๐.๓ ตัวเลขในวงเล็บท้ายหัวข้อวิชาของแต่ละผนวก เลขตัวแรกคือชั่วโมงการสอนทาง

ทฤษฎี และเลขหลังเครื่องหมาย / คือชั่วโมงการปฏิบัติ

รายการผนวก

ผนวก ก	วิชา พน.๐๐๒.๑ การป้องกันความเสียหาย	๖ ชั่วโมง หน้า ๔
ผนวก ข	วิชา พน.๐๐๒.๒ การป้องกันและดับเพลิง	๖ ชั่วโมง หน้า ๕
ผนวก ค	วิชา พน.๐๐๒.๓ การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	๖ ชั่วโมง หน้า ๖
ผนวก ง	วิชา พน.๐๐๒.๔ การสละเรือใหญ่และการดำรงชีพในทะเล	๖ ชั่วโมง หน้า ๗

พล.ร.ต.

ผบ.กฝร.

ผนวก ก

วิชา พน.๐๐๒.๑ การป้องกันความเสียหาย

ความมุ่งหมายของวิชา

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการป้องกันความเสียหาย การทรงตัวเรือเบื้องต้น สาเหตุที่ทำให้เรือเสียการทรงตัวและสาเหตุที่ทำให้เรือจม การอุดปะ-ค้ำจุน เครื่องมือและอุปกรณ์ในการป้องกันความเสียหาย เพื่อให้สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการป้องกันความเสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีการอบรมและฝึกดังนี้

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- การทรงตัวเรือเบื้องต้น	๑	-
- การเสียการทรงตัว และสาเหตุที่ทำให้เรือจม	๑	-
- การอุดปะ-ค้ำจุน	๑	๑
- เครื่องมือและอุปกรณ์ในการป้องกันความเสียหาย	๑	๑
รวม	๔	๒

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการเรียนวิชาป้องกันความเสียหาย เล่ม ๒ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กฝร. และ กองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กฝร.

พล.ร.ต.

สบ.กฝร.

ผนวก ข

วิชา พน.๐๐๒.๒ การป้องกันและดับเพลิง

ความมุ่งหมายของวิชา

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพลศาสตร์ของไฟและการแบ่งประเภทของไฟ สาเหตุและการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ การใช้เครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้นและอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดใหญ่ และการดับไฟแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการระงับอัคคีภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีการอบรมและฝึกดังนี้

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- องค์ประกอบของไฟ	๑	-
- สาเหตุและการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้	๑	-
- การใช้เครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้นและอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดใหญ่	-	๑
- การดับไฟภายในห้อง	-	๒
- การดับไฟขนาดใหญ่	-	๑
รวม	๒	๔

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการเรียนวิชาป้องกันความเสียหาย เล่ม ๑ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
๒. คู่มือการป้องกันและดับเพลิง กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
๓. คู่มือการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น กองตรวจความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวง แรงงานและสวัสดิการสังคม

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กฝร. และ กองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กฝร.

พล.ร.ต.
ผบ.กฝร.

ผนวก ก

วิชา พน.๐๐๒.๓ การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

ความมุ่งหมายของวิชา

ให้ผู้รับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับ การปฐมพยาบาลขั้นต้น และการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ เพื่อให้สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- การปฐมพยาบาลเบื้องต้น	๒	-
- การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	๑	-
- การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	-	๓
รวม	๓	๓

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ รพ.อาภากรเกียรติวงศ์ ฐานทัพเรือสัตหีบ
๒. คู่มือการป้องกันและดับเพลิง กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
๓. คู่มือการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น กองตรวจความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
๔. คู่มือการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมหนีไฟ กองตรวจความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กฝร. และ กองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กฝร.

พล.ร.ต.
ผบ.กฝร.

ผนวก ง

วิชา พน.๐๐๒.๔ การสละเรือใหญ่และการดำรงชีพในทะเล

ความมุ่งหมายของวิชา

ให้ผู้รับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับ การสละเรือใหญ่ การดำรงชีพในทะเล การช่วยเหลือผู้ประสบภัย การใช้แพและเรือชูชีพ ได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- การสละเรือใหญ่	.๕	๑
- การดำรงชีพในทะเล	.๕	๑
- การช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ	.๕	๑
- การใช้แพและเรือชูชีพ	.๕	๑
รวม	๒	๔

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการเรียนวิชาการสละเรือใหญ่และดำรงชีพในทะเล กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
๒. คู่มือการเรียนวิชาการดำรงชีพในทะเล กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กพร. และ กองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กพร.

พล.ร.ต.

ศบ.กพร.